

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Князів Острозьких, 8, корпус 30, м. Київ, 01010, тел.: (044) 280-40-95, 254-23-31

E-mail: info@nssmc.gov.ua, сайт: www.nssmc.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37956207

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

**Голові Комітету з питань енергетики та
житлово-комунальних послуг Верховної
Ради України
Герусу А.М.**

Шановний Андрію Михайловичу!

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку розглянула проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку електронної торгівлі альтернативними видами палива» (реєстраційний № 8052 від 19.09.2022), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Камельчуком Ю.О., Лабою М.М. та Єфімовим М.В., і надає довідку Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо зазначеного законопроекту (додається).

Додаток: на 6 арк.

З повагою

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ

Косяк Ю.О.
280-88-32

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000008B66000073310100

Підписувач Магомедов Руслан Садрудинович

Дійсний з 27.05.2022 16:36:45 по 27.05.2023 16:36:45

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

№ 08/04/9273 від 12.10.2022

ДОВІДКА

**Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку
щодо проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України щодо розвитку електронної торгівлі
альтернативними видами палива» (реєстраційний № 8052 від 19.09.2022),
внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України
Камельчуком Ю.О., Лабою М.М. та Єфімовим М.В.**

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі - Комісія) підтримує законопроект із зауваженнями.

2. Проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку електронної торгівлі альтернативними видами палива» (реєстраційний № 8052 від 19.09.2022), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Камельчуком Ю.О., Лабою М.М. та Єфімовим М.В. (далі – Законопроект), розроблено з метою запровадження в Україні єдиної системи електронної торгівлі альтернативними видами палива, шляхом передбачення:

обрання оператора, уповноваженого на здійснення заходів з організації електронної торгівлі альтернативними видами палива, за результатами конкурсного відбору, який проводиться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива;

здійснення торгівлі альтернативними видами палива у електронній торговій системі шляхом проведення електронних аукціонів;

обов'язку визначеним суб'єктам господарювання поступово здійснювати реалізацію та закупівлю альтернативних видів палива через електронну торгову систему;

вимог до якості альтернативних видів палива, торгівля яким здійснюється у електронній торговій системі.

Законопроект потребує доопрацювання з огляду на наступне.

2.1. У абзаці 4 пункту 1 розділу I Законопроекту, яким Законопроектом пропонується доповнити частину першу статті 1 Закону України «Про альтернативні види палива», передбачено, що «оператор – товарна біржа, яка відповідає вимогам цього Закону, Закону України «Про товарні біржі», отримала у встановленому порядку ліцензію, видану Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та уповноважена на здійснення заходів з організації електронної торгівлі альтернативними видами палива.».

Звертаємо увагу на, те що статтею 19 Закону України «Про товарні біржі» передбачено, що державне регулювання діяльності товарних бірж здійснюється

Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, зокрема, шляхом ліцензування товарних бірж щодо організації торгівлі продукцією на товарних біржах, реєстрації правил товарної біржі та змін до них, встановлення наявності ознак маніпулювання та інших зловживань на товарній біржі, а також здійснення нагляду та контролю за дотриманням товарними біржами встановлених законодавством вимог щодо їхньої діяльності та застосування відповідних санкцій за їх порушення.

З метою чіткого розмежування повноважень державних органів з питань здійснення державного регулювання в сфері організованих товарних ринків пропонуємо внести до Законопроєкту наступні зміни:

2.1.1. абзац дванадцятий пункту 2 розділу I Законопроєкту (абзац перший статті 8-2, якою Законопроєктом пропонується доповнити Закон України «Про альтернативні види палива») замінити абзацами такого змісту:

«Державне регулювання електронної торгівлі альтернативними видами палива здійснюється:

1) Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку – щодо правил здійснення електронної торгівлі альтернативними видами палива товарної біржі, яка за результатами конкурсного відбору визнана оператором, уповноваженим на здійснення заходів з організації електронної торгівлі альтернативними видами палива, клірингу зобов'язань за договорами, укладеними на такій біржі, а також протидії маніпулюванню та іншим зловживанням на такій товарній біржі;

2) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива – у межах повноважень, визначених цим Законом та іншими законами України в сфері регулювання ринку альтернативних видів палива, крім повноважень, визначених у пункті 1 цієї частини.»;

2.1.2. доповнити пункт 2 розділу I Законопроєкту новою статтею такого змісту:

«Стаття 8-3. Порядок взаємодії Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива

1. Організаційні та процедурні питання взаємодії з нагляду за діяльністю товарної біржі, яка за результатами конкурсного відбору визнана оператором, уповноваженим на здійснення заходів з організації електронної торгівлі альтернативними видами палива, визначаються порядком інформаційної взаємодії Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

2. У процесі здійснення інформаційної взаємодії Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива забезпечують захист та конфіденційність отриманої інформації з урахуванням вимог закону та міжнародних договорів України.»

Зазначена пропозиція пов'язана з необхідністю врегулювання на законодавчому рівні питань взаємодії двох державних органів, якими здійснюватиметься державне регулювання електронної торгівлі альтернативними видами палива, а саме Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, для забезпечення ефективного та комплексного нагляду за системою електронної торгівлі альтернативними видами палива;

2.1.3. абзац двадцятий пункту 2 розділу I Законопроєкту (абзац дев'ятий статті 8-2, якою Законопроєктом пропонується доповнити Закон України «Про альтернативні види палива») викласти в такій редакції:

«накладення штрафів на учасників електронної торгової системи, у випадку недотримання вимог реалізації та закупівлі альтернативних видів палива у електронній торговій системі, неподання або несвоєчасного подання оператором та учасниками електронної торгової системи звітності щодо власної діяльності під час здійснення електронної торгівлі альтернативними видами палива.»;

- абзац третій та шостий пункту 3 розділу I Законопроєкту (абзац другий та п'ятий нової частини, якою Законопроєктом пропонується доповнити статтю 13 Закону України «Про альтернативні види палива») виключити.

Зазначена пропозиція пов'язана з наступним.

Абзацом двадцятим пункту 2 розділу I Законопроєкту (абзац дев'ятий статті 8-2, якою Законопроєктом пропонується доповнити Закон України «Про альтернативні види палива») передбачено, що до повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, зокрема, **належить накладення штрафів на оператора та учасників електронної торгової системи, у випадку порушення правил здійснення електронної торгівлі альтернативними видами палива**, недотримання вимог реалізації та закупівлі альтернативних видів палива у електронній торговій системі, неподання або несвоєчасного подання звітності.

Крім того, абзацом третім та шостим пункту 3 розділу I Законопроєкту (абзац другий та п'ятий нової частини, якою Законопроєктом пропонується доповнити статтю 13) передбачено віднесення до **правопорушень** у сфері електронної торгівлі альтернативними видами палива, зокрема **порушення правил здійснення електронної торгівлі** альтернативними видами палива, а також **знищення та спотворення документів або інформації, що створюються та зберігаються у**

електронній торговій системі, несанкціоноване втручання в роботу електронної торгової системи.

Зазначені норми Законопроекту не узгоджуються з нормами чинного законодавства, якими визначені повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо здійснення державного регулювання в сфері організованих товарних ринків. Зокрема, звертаємо увагу на те, що Законом України «Про товарні біржі» передбачено віднесення до компетенції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку здійснення повноважень зокрема, щодо **встановлення наявності ознак маніпулювання та інших зловживань на товарній біржі**, а також здійснення нагляду та контролю за додержанням товарними біржами встановлених законодавством вимог щодо їхньої діяльності та **застосування відповідних санкцій** за їх порушення.

З огляду на зазначене, з метою усунення неузгодженості пропонується внести вищезазначені зміни до Законопроекту;

2.1.4. абзац 3 розділу III Законопроекту, яким пропонується внесення змін до статті 1 Закону України «Про товарні біржі», викласти в такій редакції:

«6. Регулювання діяльності товарної біржі, яка за результатами конкурсного відбору визнана оператором, уповноваженим на здійснення заходів з організації електронної торгівлі альтернативними видами палива, здійснюється з врахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про альтернативні види палива».

Зазначена пропозиція пов'язана з наступним.

Абзацом 3 розділу III Законопроекту пропонується внесення змін до статті 1 Закону України «Про товарні біржі» з метою передбачення що «дія цього Закону не поширюється на діяльність оператора та на відносини, пов'язані з функціонуванням ринку електронної торгівлі альтернативними видами палива відповідно до Закону України "Про альтернативні види палива".».

Звертаємо увагу, що абзацом 4 пункту 1 розділу I Законопроекту (абзац четвертий частини першої статті 1, яким Законопроектом пропонується доповнити статтю 1 Закону України «Про альтернативні види палива») пропонується передбачити, що «оператор – товарна біржа, **яка відповідає вимогам** цього Закону, **Закону України «Про товарні біржі»**, отримала у встановленому порядку ліцензію, видану Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку та уповноважена на здійснення заходів з організації електронної торгівлі альтернативними видами палива.».

Крім того, частиною першою статті 1 Закону України «Про товарні біржі» передбачено, що цей Закон визначає правові умови створення та функціонування товарних бірж на території України як організованих товарних ринків.

З огляду на зазначене, з метою усунення неузгодженості пропонується внести вищезазначені зміни до Законопроекту;

2.1.5. розділ II Законопроекту, яким пропонується внесення змін до Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», виключити.

Зазначена пропозиція пов'язана з наступним.

Розділом II Законопроекту пропонується внесення змін до статті 1 Закону

України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» з метою передбачення що «дія цього Закону не поширюється на відносини, пов'язані з функціонуванням ринку електронної торгівлі альтернативними видами палива відповідно до Закону України "Про альтернативні види палива".».

Звертаємо увагу на, те що частиною третьою статті 1 Закону України «Про товарні біржі» передбачено, що до правовідносин щодо створення та функціонування товарних бірж застосовуються положення статей 71-76, 131-137 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та інші його положення, що прямо передбачають його поширення на товарні біржі.

З огляду на вищезазначене, пропонуємо виключити норму Законопроекту, якою пропонується передбачити непоширення дії Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» на функціонування електронної торгової системи, оператором якої є товарна біржа.

2.2. З метою узгодження положень Законопроекту з положеннями Законів України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» та «Про товарні біржі» пропонуємо:

2.2.1. у абзаці другому пункту 1 розділу I Законопроекту, яким Законопроектом пропонується доповнити частину першу статті 1 Закону України «Про альтернативні види палива», зазначено наступне: «електронна торгова система - багатостороння система, вимоги до якої встановлені цим Законом та за допомогою якої оператор організовує аукціони».

Варто зазначити, що абзацом першим частини першої статті 7 Закону України «Про товарні біржі» передбачено, що товарна біржа здійснює адміністрування та забезпечує функціонування електронної торгової системи, яка відповідає вимогам, встановленим Законом України «Про товарні біржі».

З огляду на вищезазначене, пропонуємо абзац другий пункту 1 розділу I Законопроекту викласти в такій редакції:

«електронна торгова система - багатостороння система, яка відповідає вимогам встановленим Законом України «Про товарні біржі» з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом, та за допомогою якої оператор організовує аукціони;».

Крім того, з метою забезпечення правової визначеності та однозначного розуміння використання терміну «електронна торгова система» пропонуємо доповнити Законопроект нормами щодо доповнення статті 1 Закону України «Про альтернативні види палива» новою частиною в такій редакції:

«Термін «багатостороння система» вживається у цьому Законі у значенні, наведеному у Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки.»;

2.2.2. абзацом третім пункту 1 розділу I Законопроекту, яким Законопроектом пропонується доповнити частину першу статті 1 Закону України «Про альтернативні види палива», передбачено наступне: «аукціон – спосіб купівлі та продажу альтернативного виду палива, що проводиться в електронній формі та відповідно до встановлених правил;».

Враховуючи, те що пунктом 6 частини першої статті 2 Закону України «Про товарні біржі» передбачено, що «біржові торги – це організоване подання учасниками

біржових торгів заявок на купівлю/продаж біржових товарів, укладання біржових угод (біржових договорів) та вчинення інших дій на товарній біржі щодо таких біржових товарів відповідно до правил товарної біржі», пропонуємо абзац третій пункту 1 розділу I Законопроекту викласти в такій редакції:

«аукціон – спосіб біржових торгів (купівлі та продажу) альтернативними видами палива, що проводиться в електронній формі та відповідно до встановлених правил;»;

2.2.3. частиною третьою статті 9 Закону України «Про товарні біржі» передбачено, що правила товарної біржі, а також зміни до них є дійсними після їх реєстрації в Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку у встановленому нею порядку.

З огляду на вищезазначене, пропонуємо абзац п'ятий пункту 2 розділу I Законопроекту (абзац 2 статті 8-1, якою Законопроектом пропонується доповнити Закон України «Про альтернативні види палива») викласти в такій реакції:

«Порядок проведення аукціонів, особливості укладення договорів купівлі-продажу альтернативних видів палива та умови доступу до електронної торгової системи встановлюються правилами здійснення електронної торгівлі альтернативними видами палива, затвердженими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, та зареєстрованими Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку.».

2.3. З метою забезпечення прозорості регулювання та загальнодоступності інформації про функціонування системи електронної торгівлі альтернативними видами палива пропонуємо доповнити Законопроект нормами щодо необхідності оприлюднення на офіційних веб-сайтах державних органів, якими здійснюватиметься державне регулювання електронної торгівлі альтернативними видами палива, інформації про товарну біржу, яка за результатами конкурсного відбору визнана оператором, уповноваженим на здійснення заходів з організації електронної торгівлі альтернативними видами палива.

За результатами проведеної експертизи проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку електронної торгівлі альтернативними видами палива» (реєстраційний № 8052 від 19.09.2022), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Камельчуком Ю.О., Лабою М.М. та Єфімовим М.В., підтримується із зауваженнями.

3. Відповідальною особою за супроводження законопроекту на пленарних засіданнях Верховної Ради України в межах компетенції Комісії визначено члена Комісії Лібанова Максима Олександровича.

Голова Комісії

Руслан МАГОМЕДОВ